

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke
den 8/11-15

Kirkedag: 23.s.e.Trin/A

Tekst: Matt 22,15-22

Salmer:

SK: 561,1-8 * 561,9-13 * 266 * 540 * 474 * 728

LL: 561,1-8 * 561,9-13 * 540 * 474 * 728

Jesu ord om at give kejserens, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er, er sammen med Paulus' ord, som vi hørte dem i epistlen, blevet til det vi i den lutherske kirke kalder for toregimentslæren. I korthed går det ud på, at verden ikke kan regeres med Bibelen. Verden kan ikke regeres med kirken som det øverste myndighed. Og det kan den ikke på grund af dens syndighed og den ondskab, som også kommer til udtryk i menneskers liv. Derfor har Gud givet os en verdslig myndighed, kejseren, eller som hos os et kongehus og et folketing. Den verdslige myndighed skal regere verden for at styre ondskaben. I toregimentslæren er det vigtigt, at også den verdslige myndighed er en Guds ordning. Det er blandt andet også derfor vi i kirken beder for kongehus og folkestyre.

Den verdslige myndighed må regere med sværdet, og det må nogle gange svinges. Samfundet kan jo ikke bare vende den anden kind til, når en ung mand stikkes ihjel i en tunnel i Hillerød. Det verdslige regimente er nød til at straffe fjenden.

Ved siden af det verdslige regimente er så det kirkelige. Det skal styres af Guds ord, af Bibelen. Her kræves, at fjenden er en man elsker og tilgiver og beder for. Her skal det onde ikke bekæmpes med ondt, for hvis det er nødvendigt at bruge ondskab for at bekæmpe det onde, så er det bedre, at du lider uret.

Hæver vi perspektivet lidt, så handler det om, at menneskers fromhedsliv og liv med Gud skal være reguleret ved Guds levende ord i hjertet.

En forskel på det verdslige og det kirkelige regimente er begivenheden i en amerikansk kirke, hvor det opdages, at kasserer har taget af kassen og pyntet på regnskaberne. Det er ulovligt, og derfor bliver han sat i fængsel, og det bliver skrevet på hans straffeattest. Men den dag, da han bliver løsladt, står der én fra kirken og spørger ham, om han kunne tænke sig at være deres kasserer.

Når toregimentslæren omtales så kortfattet som her, så medgiver jeg, at der er mange løse ender, som det absolut er nødvendigt at forholde sig til. Men jeg føler ikke, at prædikenen i dag skal være til det, og jeg finder i det hele taget ikke prædikestolen som stedet til det. Retfærdigvis, kan vi ikke blive færdige med toregimentslæren så hurtigt. Det gør jeg alligevel, idet jeg dog vil fremhæve to perspektiver.

Toregimentslæren blev udformet blandt andet, fordi den jo optræder i Bibelen, oven i købet i Jesu egen mund. Den blev også videreført som en væsentlig del af luthersk lære, for at beskytte både samfundet og kirken. Samfundet skal beskyttes mod over-åndelighed. Vi kan ikke, som nævnt, regulere samfundet med Bibelen. Men vi skal heller ikke være blinde for, at de mennesker, der regerer i vort samfund, de skal i deres egne personlige liv være regeret af Bibelen. Det er en væsentlig side af den lutherske lære. Det åbner også for det perspektiv, at kristne mennesker er en del af samfundet og skal tage del i samfundet. Og det er således ikke mere fromt at være præst end at være kassedame i Netto. Vi kan ikke lægge afstand til eller frasige os et ansvar for vort samfund, blot fordi vi er kristne og

tjener en højere magt, nemlig Guds. Det er også derfor, vi skal slutte gudstjenesten med at synge salmen *Du gav mig, o Herre, en lod af din jord*. Vi skal være os bevidste om verden og samfundet og de funktioner, som det er nødvendigt at bestride, og de muligheder også kristne har i samfundet. Og som nævnt, er det også væsentligt for Luther, at kristne er sig bevidst deres samfundssind, men også deri er sig bevidst, deres kristen-sind. Ja, det er faktisk ukristeligt ikke at tage ansvar og del i samfundet. Giv kejserens, hvad kejserens er, sagde Jesus. Det er vigtigt for lutherdommen at pointere, at samfundsordenen er forudsat og taget in mente i Ny Testamente, og er for at forpligte enhver på samfundet; men det er også for at begrænse samfundets magt.

Samfundet, den lovgivende myndighed, på Jesu tid kejseren, har ikke magt over menneskers tro. Det har for så vidt heller ikke kirken. Kun én har magt over menneskers tro, Gud. Troslivet, kirkelivet, fromhedslivet, kirkens lære osv. skal samfundet bare holde fingrene fra. Det er tanken bag toregimentslæren. I Danmarks grundlov er det blevet til det, at folkekirkens ydre anliggende varetages ved den lovgivende myndighed, mens indre anliggende varetages af kirken selv.

Historien, også i nyere tid, viser, at det er frygteligt svært at holde tingene skarpt adskilt. Og særligt når det gælder samfundets, lovgivningens, blander sig i kirken. Det går nemmere, når det handler om at holde Bibelen ude af lovgivningen. Der kan gives mange eksempler på, dels at dette på mange punkter er en udmærket måde at ordne tingene på, dels at det er grobund for megen forplumring af vandene. Og i nogle tilfælde er det som et forsøg på at blande olie og vand, og det bliver aldrig godt.

Nu vil jeg godt blive lidt ved den kirkelige orden. Kirken skal sørge for sin egen orden. I denne sammenhæng med det fokus, at kirken skal give Gud, hvad Guds er. Så vi skifter lige perspektiv lidt. Og det vil jeg indlede med at sige:

Der skal ikke være nogen tvivl om, at uanset hvilken som helst tro eller religiøs overbevisning eller fravær af det, mennesker måtte have, så vil jeg aldrig afvise at tage en samtale eller gå i dialog med vedkommende. Jeg kunne aldrig finde på ikke at åbne døren i den anledning. Der skal heller ikke være tvivl om, at der står faktisk ikke noget sted, at mennesker skal være kristne for at kunne gå ind i en kirke. Selv om vi er en evangelisk-luthersk kirke, så er det ikke et krav til menneskers tro, for at deltage i kirkens gudstjeneste. Jeg, som præst, hverken skal, kan eller vil kontrollere menneskers tro i forhold til Bibel og bekendelse.

Men der bør heller aldrig være tvivl hos mennesker, der går ind i kirken, ind i kirkens fællesskab/aktiviteter på den ene eller anden måde, - der bør aldrig være tvivl hos dem om, hvad kristendom er; hvad den evangelisk-lutherske forståelse af Bibelen handler om. Det betyder ikke, at vi alle i kirken nødvendigvis behøver at tro på samme måde eller vægte alle sider af troen lige højt. Men det betyder, at kirkens officielle lære og forkyndelse skal være i overensstemmelse med Bibelen, Guds ord.

I den forgangne uge er der igen blevet sat spørgsmålstejn ved, hvad kristendom egentlig er. Det er sket ved, at sognepræst Annette Berg i Vig har udtalt, at det er fuldt foreneligt med kristendommen og Bibelen at tro på reinkarnation og auralæsning. Nu udestår for hende så en, som det hedder, kammeratlig samtale med biskoppen. Selvfølgelig har hun afstedkommet en masse reaktioner både fra kirken selv, hermed

mener jeg præster og biskopper, men også fra en masse lærde lægfolk og fra helt almindelige mennesker. Og i den sammenhæng er det stærkt foruroligende, at kirkens folk har så meget uld i munden, når de udtaler sig. For selvfølgelig skal vi ”følge med tiden i kirken”; ”kristendom er også en fortolkningsreligion”; ”kirkens rummelighed skal vi passe på, vi ikke sætter over styr”; ”præsten skal tale tidens sprog”; ”vi skal ikke skubbe nogle væk, blot fordi vi ikke tør tage tidens udtryksmåder op”; ”kristendommen/kirken må tilpasse sig og give plads til nutidens verdensanskuelser”. Ja, det er bare nogle af de synspunkter som en del af kirkens folk forklarer og forsvarer sagen med. Mens en hel del af de læge kristne er helt klare i spytet: Det er uforeneligt med kristendom.

Det er jo ikke forbudt i dagens Danmark at tro på reinkarnation. Men det er altså ikke tilladt som præst at proklamere det som kristendom, og gøre det i kirken. En enkelt af kirkens folk har sagt, at i vort land er der trosfrihed, blot ikke for præster. Vi kan ikke have en præst, siger han, der forkynder opstandelsen i kirken, men udenfor kirkerummet og i sit privatliv tror på reinkarnation. Hans ærinde er, at præster i folkekirken skal være kristne på bibelsk grund. Er det egentlig for meget forlangt?

Personligt er jeg ikke så bange for den lovgivende myndigheds indblanding i folkekirken; men efterhånden kan jeg godt blive temmelig bekymret over folkekirkens varetægelse af kristen tro og lære. Giver vi Guds, hvad Guds er? Giver vi ikke snarer Gud, hvad vort er?

Det er ganske rigtigt lidt af en fordrejning af Jesu ord. Men det er jo problematikken i vore dage, som det med skat til kejseren var en problematik for nogle af dem, der kom til Jesus. Men

han gennemskuede dem og kaldte dem hyklere. Jeg har ærlig talt ikke lyst til at høre, hvad Jesus kalder vores kirke.

I kirken skal vi give mennesker Gud. Vi skal give mennesker Guds ord, som Gud taler det. Det er der måske så nogle, der er så uenige i, at de ikke vil gå med til; men det berettiger ikke os til at fordreje Guds ord, vanhellige Guds ord blot for at holde på folk og tækkes alverdens meninger og religiøse strømninger. Vi skal tækkes kristnes trang og lyst og nød til at høre Guds ord. Og vil mennesker høre noget andet, så må de gå et andet sted hen. Og hvis det så betyder, at vi må lukke og slukke, fordi ingen vil høre, hvad Bibelen siger, så må vi jo som disciplene ryste støvet af vore fødder og gå videre til en anden by.

Vi skal følge med i tidens udtryksmåder i både sprog, form, aktiviteter, virkemidler osv. Men vi skal ikke følge med tidens sammensurium af alskens religiøsitet. Kirken skal stå på vagt for Bibelen! Take it or leave it.

Vi holder nemlig alligevel ikke på folk. For når vi går på akkord med Guds ord og giver plads til vantroen i troen, så gør vi hverken tro eller vantro ordentligt og autentisk. Og det kan folk da godt gennemskue. Folk kan da godt se, at det er fordi vi ikke tør være ærlige og bare vil tækkes for ikke at blive skudt i skoene, at vi er afvisende. Folk kan godt se, at vi i den sammenhæng hverken er ægte troende eller ordentlige vantro, for vi kan intet af det ordentligt. Igen, det bliver et håbløst og naragtigt forsøg på at blande olie og vand og bilde folk ind, at det kan man godt, hvis bare man forstår og fortolker det rigtigt. Vi bliver til grin, og både troende og vantro går andetsteds hen, hvor de hver for sig bliver taget alvorligt.

Kirken som Kristi legeme og Guds riges rum for forkyndelse og møde med Gud er Guds og en gave til os. Vi skal give Gud

æren, og vi skal være Guds åbne hænder og villige fødder i næstekærlighedens og forkyndelsens tjeneste, at mennesker ved os, i vor tjeneste/kald i samfundet og i vort menighedsfællesskab i kirken møder Den eneste, sande Gud, sådan som Han har åbenbaret sin frelse og kærlighed til os i sit ord.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen